

Discriminatie in de postkamer?

Hoe werkt mediation? Paula Boshouwers, mediationadvocaat bij ReulingSchutte in Amsterdam, licht maandelijks een praktijkvoorbeeld door. Aflevering 3: 'Uiteindelijk bleek het gat te groot.'

Paula Boshouwers

Mohammed¹ werkte acht jaar bij de facilitaire dienst van Klevering en Klein Advocaten. Hij was samen met Jos en Mike verantwoordelijk voor de kopieer- en postkamer. De mannen hielden wel van een dolletje. Onder elkaar werden over en weer de nodige grappen gemaakt. Als Mohammed's ochtends binnenkwam, werd stevast gezegd: 'Hé Mo, waar heb je je kameel gelaten?' Andersom maakte Mohammed grappen over de 'kaaskoppen' van Jos en Mike. Ogenschijnlijk waren er tussen de mannen geen problemen. Op een dag sloeg de vlam echter in de pan. Manager Sjaak had Mohammed aangesproken op het niet-dragen van zijn werkkleding en het gebruik van zijn privémobielje onder werktijd. Mohammed vond dat Sjaak onderscheid maakte door hem wél en niet ook Jos en Mike aan te spreken, die volgens hem net zo over de schreef waren gegaan. Discriminatie volgens Mohammed. Sjaak vond dat niet terecht en hield voet bij stuk: Mohammed moest zich aan de regels houden. De zaak escaleerde, Mohammed meldde zich ziek en diende een klacht in. Nadat deze interne klacht was afgewezen, startte Mohammed een procedure bij de Commissie Gelijke Behandeling. Daar klaagde hij niet alleen over de behandeling door zijn manager maar ook over de bejegening door zijn directe collega's. Zijn klacht werd gedeeltelijk gegrond verklaard. Onderwerp van de daaropvolgende mediation was de verdere samenwerking tussen Mohammed, Jos, Mike en Sjaak. De mediator besloot, na overleg met de HR-manager en Mohammed, tot het voeren van aparte en vertrouwelijke intakege-

sprekken. Daaruit bleek dat Mohammed graag in gesprek wilde met zijn collega's. Hij wilde zijn leuke baan terug; ook was het voor Mohammed belangrijk dat er een 'rechtvaardige oplossing' zou komen. Jos en Mike gaven in de intake aan dat zij niet meer met Mohammed aan tafel wilden: Mohammed had hen 'een mes in de rug gestoken' door ze *out of the blue* te beschuldigen van discriminatie. De mediator ondernam diverse interventies om de angel eruit te halen: 'Wat maakt het zo bedreigend voor jullie? Stel dat jullie wel

in gesprek zou gaan, wat zou er dan kunnen gebeuren? Wat zouden de voordelen kunnen zijn van een gezamenlijk gesprek, wat de nadelen?

Jos en Mike bleven onvermurwbaar. Omdat mediation uitgaat van vrijwilligheid werd het traject voortgezet met Mohammed en Sjaak. Bij de eerste gezamenlijke bijeenkomst waren ook beide advocaten van hen aanwezig. Al gauw kwam ter tafel dat Jos en Mike een gesprek met Mohammed niet zagen zitten. Vanwege de vertrouwelijkheid van de intakegesprekken kon in de mediation echter niet worden besproken wat daarvoor precies de reden was. Mohammed was daarover zeer teleurgesteld. Wat hiermee wel duidelijk werd, was dat de

kans op een succesvolle terugkeer van Mohammed bij Klevering en Klein zeer klein was; dat zag Mohammed zelf ook wel. Vervolgens inventariseerde de mediator samen met partijen de verschillende belangen: streep eronder, op een goede manier uit elkaar, snel duidelijkheid, inkomen en gezondheid van Mohammed, zorgvuldigheid en rechtvaardigheid. Op de volgende bijeenkomst zouden partijen verder spreken over een vertrekregeling op basis van wederzijdse belangen. In die volgende bijeenkomst legde de advocaat van Klevering en Klein meteen een eindbod op tafel. Mohammed kon met dit voorstel niet leven. Het deed geen recht aan zijn gevoel van rechtvaardigheid en zijn voorstel lag in waarde aanzienlijk hoger. Er was sprake van een impasse. De mediator nam vervolgens met beide partijen apart hun BAZO door ('Beste Alternatief Zonder (door)Onderhandelen'), door te vragen: wat gebeurt er als jullie er niet uitkomen? En probeerde partijen, op basis van de achterliggende belangen, na te laten denken over andere mogelijke oplossingen. Klevering en Klein bleef bij het voorstel: *take it or leave it*. Mohammed wilde wel bewegen maar alleen als Klevering en Klein dat ook deed. De mediator kreeg partijen toch dicht bij elkaar door hen, in afzonderlijke gesprekken, 'stel dat'-scenario's te schetsen, maar uiteindelijk bleek het gat te groot. Klevering en Klein wilde dat de mediation stopte en ook Mohammed wilde niet meer verder onderhandelen. Liever dan nog een stap maken, wilde hij een oordeel van een rechter krijgen over de handelwijze van Klevering en Klein, ook als hij daarmee een risico liep op een minder goede vertrekregeling en hoge advocaatkosten. De mediator beëindigde daarop de mediation.

1 Alle namen zijn gefingeerd, tot personen herleidbare feiten zijn veranderd.